

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **M. O.**, zastoupený JUDr. Olgou Hubenou, advokátkou se sídlem U Vážné studny 2334/11, Boskovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3, Brno, v řízení o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 12. 2015, č. j. JMK 160947/2015, sp. zn. S-JMK 150269/2015 OSPŽ/MSv, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 8. 2016, č. j. 22 A 19/2016 – 31,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobce advokátce JUDr. Olze Hubené **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 6 800,-Kč. Tato částka bude jmenované vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku. Náklady zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění

[1] Včas podanou kasační stížností napadl žalobce v záhlaví uvedené usnesení Krajského soudu v Brně, jímž byla podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítnuta pro opožděnost jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 12. 2015. Tímto rozhodnutím bylo částečně změněno rozhodnutí Magistrátu města Brna, živnostenského úřadu, ze dne 16. 10. 2015, kterým byla žalobci podle § 61 odst. 4 písm. d) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, uložena pokuta 50 000,-Kč za přestupek podle §

61 odst. 3 písm. b) tohoto zákona, a to tak, že kromě jiného byla výše pokuty snížena na 20 000,-Kč.

[2] Krajský soud ve svém rozhodnutí vycházel ze skutečnosti, že napadené správní rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 28. 12. 2015, žaloba proti němu však byla podána až dne 29. 3. 2016, tedy měsíc po uplynutí dvouměsíční lhůty stanovené zákonem.

[3] Kasační stížnost podal žalobce (dále jen stěžovatel) z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. tedy pro nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Stěžovatel nezpochybnil výchozí skutkový stav a nepopřel, že žalobu podal z hlediska zákonné lhůty opožděně, namítal však, že krajský soud nevzal v úvahu konkrétní okolnosti případu. Stěžovatel žil v době doručení napadeného správního rozhodnutí se svojí družkou a společně pečovali o jejího dvouletého syna. Dne 15. 1. 2016 odešla přítelkyně z domu a již se nevrátila. Po dvou dnech byla nalezena mrtvá v lese, policií byl případ uzavřen jako sebevražda. Vyšetřování probíhalo velmi intenzivně i v domě stěžovatele, kde policie našla zakrvavený nůž, jímž si jmenovaná ještě doma podřezala žíly. Smrt přítelkyně a policejní vyšetřování na stěžovatele mimořádně zapůsobily, kvůli svému věku (71 let), nutné péči o dítě i špatné finanční situaci se dostal se do extrémních obtíží a aktuální psychické vypětí mu nedovolilo vyřizovat jiné věci, včetně včasného podání žaloby. Stěžovatel proto po podání žaloby požádal v dopise ze dne 3. 8. 2016 o prominutí zmeškání lhůty. Jako žádost o prominutí zmeškání lhůty sice svoje podání výslovně neoznačil, avšak z jeho obsahu musel být tento úmysl zřejmý. Uvedený dopis však krajský soud vůbec nevzal v úvahu a nijak se jím nezabýval, ačkoliv žalobce uváděl velmi vážné a omluvitelné důvody, které zmeškání lhůty způsobily.

[4] Stěžovatel si je vědom skutečnosti, že podle § 72 odst. 4 s. ř. s. nelze zmeškání lhůty prominout, přesto však Nejvyšší správní soud již v některých svých rozhodnutích připustil, že by někdy nemožnost prominutí zmeškání lhůty pro podání žaloby mohla způsobit přílišnou tvrdost (např. v rozsudku ze dne 26. 2. 2008, č. j. 2 As 61/2007 – 45). Stěžovatel má za to, že právě taková situace nastala v jeho případě a že nepřiměřená a přílišná tvrdost vůči němu má za následek nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí žaloby. S ohledem na uvedené navrhl, aby bylo napadené usnesení Krajského soudu v Brně zrušeno a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

[5] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu uplatněného stížnostního bodu a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Ve věci není sporný skutkový stav, Nejvyšší správní soud tedy vycházel z téhož, jako krajský soud. Sporná byla pouze procesní právní otázka možnosti prominutí zmeškání lhůty k podání žaloby.

[6] Jak správně uvedl v odůvodnění svého usnesení krajský soud a jak si je toho podle obsahu kasační stížnosti vědom i stěžovatel, podle § 72 odst. 4 s. ř. s. zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout. Uvedené ustanovení navazuje na § 72 odst. 1 s. ř. s. a rozvádí do důsledku skutečnost, že lhůta k podání žaloby je lhůtou propadnou, a její nedodržení má za následek ztrátu možnosti uvedený úkon relevantně učinit. Ustanovení § 72 odst. 4 s. ř. s. má přitom speciální povahu k ustanovení § 40 odst. 5 s. ř. s. Žádný prostor k odstraňování případné tvrdosti zákona toto ustanovení neposkytuje, na čemž se shoduje

jak dosavadní judikatura Nejvyššího správního soudu (z novějších rozhodnutí např. rozsudek ze dne 23. 6. 2011, č. j. 5 Afs 11/2011 – 79, publikovaný pod č. 2409/2011 Sb.NSS), tak odborná literatura (srov. např. Potěšil. L., Šimíček. V. a kol. Soudní řád správní. Komentář. Praha: Leges, 2014, str. 650-651).

[7] Žádný jiný právní názor pak není obsažen ani ve stěžovatelem uváděném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2008, č. j. 2 As 61/2007 – 45. Nejvyšší správní soud zde kasační stížnost proti usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby pro opožděnost zamítl, vysvětlil zde rozdíl mezi úpravou obsaženou v zákoně č. 141/1960 Sb., trestní řád a úpravou obsaženou v soudním řádu správním a poukázal také na rozdíly mezi § 72 odst. 4 s. ř. s. a § 40 odst. 5 s. ř. s. K tomu pouze na okraj poznamenal, že skutečnosti uváděné tehdejším stěžovatelem (advokát jej chybně informoval o možnosti podat žalobu) by nemohly vést k prominutí zmeškání lhůty z důvodu tvrdosti, ani kdyby aplikace tohoto institutu přicházela v úvahu. Závěry předestřené stěžovatelem z tohoto rozsudku tedy v žádném případě nevyplývají.

[8] Z tohoto hlediska je pak zcela bez významu, zda krajský soud posoudil správně obsah stěžovatelova podání ze dne 3. 8. 2017 a zda ve svém usnesení na toto podání nějak zareagoval, neboť na výsledek řízení by ani „správná interpretace“ podání neměla žádný vliv.

[9] Napadené usnesení Krajského soudu v Brně proto Nejvyšší správní soud posoudil jako zákonné a kasační stížnost proti němu podanou podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. zamítl.

[10] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení ze zákona. Žalovaný byl ve věci úspěšný, má tedy právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly mu však žádné náklady přesahující běžný rámec jeho úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že nepřiznal náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[11] Ustanovená zástupkyně stěžovatele advokátka JUDr. Olga Hubená učinila ve věci dva hlavní úkony právní služby [podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhl. č. 177/1996 Sb.], za což jí náleží odměna podle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) cit. vyhlášky v celkové výši 6 200,- Kč a náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky v celkové výši 600,-Kč. Úhrnem tak bylo přiznáno 6 800,-Kč. Uvedená částka bude jmenované vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku. Náklady zastoupení stěžovatele nese stát (§ 60 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.)

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 8. listopadu 2017

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu